

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Mevrouw mr. c
Contactpersoon; mevrouw
Per e-mail:

Onze referentie
2018-00027870/EWENT

Den Haag
24 juli 2018

Betreft

Reactie op conceptwetsvoorstel in verband met de vereenvoudiging en modernisering van het bewijsrecht in civiele procedures

Geachte mevrouw

Per brief van 31 mei jl. verzocht u het Verbond van Verzekeraars een reactie te geven op het conceptwetsvoorstel tot aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de vereenvoudiging en modernisering van het bewijsrecht in civiele procedures.

Positionering Verbond Verzekeraars

Binnen het Verbond van Verzekeraars wordt door de aangesloten rechtsbijstandverzekeraars 'Het Platform Rechtsbijstand' gevormd. Het Platform Rechtsbijstand behartigt de belangen van de aangesloten rechtsbijstandverzekeraars.

Op dit moment hebben ruim 2,5 miljoen huishoudens en 180.000 ondernemers in Nederland een rechtsbijstandverzekering. De rechtsbijstandverzekeraars bieden betaalbare juridische hulp en daarmee een laagdrempelige toegang tot juridisch advies en de rechtspraak. De juristen van de rechtsbijstandverzekeraars treden veelvuldig op als gemachtigde in juridische procedures voor de civiele rechter. In dat kader heeft het Verbond via een vertegenwoordiger, mr. J.H. Ringenaldus, deelgenomen aan de stakeholdersbijeenkomsten en is in samenwerking met laatstgenoemde deze reactie opgesteld.

Aangezien tijdens deze stakeholdersbijeenkomsten al het merendeel van de voorstellen en wijzigingen aan de orde is gekomen, zal hierbij een reactie geven worden op onderwerpen die tijdens deze stakeholdersbijeenkomsten niet aan de orde zijn gekomen, maar die wel van belang zijn voor de aangesloten rechtsbijstandverzekeraars van het Verbond.

Informatie: mw. mr.

Doorkiesnummer

Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

Kosten van plaatsopneming en bezichtiging ten laste van partijen

In het conceptwetsvoorstel wordt voorgesteld om de bekostiging van een plaatsopneming of bezichtiging (descente) door de rechter gelijk te trekken met de schadeloosstelling van deskundigen. De kosten worden in het conceptwetsvoorstel specifiek beperkt tot reis- en verblijfkosten van de rechter en griffier.

In de Memorie van Toelichting is opgenomen dat met deze regeling het partijen zou stimuleren om alleen om een descente te verzoeken als dit voor de waarheidsvinding of beslechting van het geschil noodzakelijk zou zijn.

Op dit moment zijn er voor partijen géén kosten verbonden aan een plaatsopneming door de rechter. Partijen kunnen verzoeken om een descente en de rechter heeft een discretionaire bevoegdheid om op dit verzoek van partijen in te gaan.

Inhoud conceptwetsvoorstel

Met dit conceptwetsvoorstel wordt voor de procespartijen een nadrukkelijke financiële drempel opgeworpen. Aan de plaatsopneming door de rechter worden de reis- en verblijfkosten van de rechter en griffier (hierna te noemen: kosten) verbonden en de partij die verzoekt om de plaatsopneming dient vooraf een voorschot te betalen. Kortom: als de rechter op verzoek van één van partijen of ambtshalve een plaatsopneming gelast, dan zijn hier op basis van het conceptwetsvoorstel - naast de betaalde griffierechten - aanvullende kosten aan verbonden.

Onduidelijkheden conceptwetsvoorstel

Problematiek wordt niet onderbouwd

Als onderliggend probleem wordt aangevoerd dat een plaatsopneming de rechter teveel zou belasten en de procedure teveel zou vertragen. Er wordt echter geen toelichting gegeven op de vraag in hoeveel procent van de procedures een plaatsopneming plaatsvindt, welke belasting dit vormt en welke vertraging dit op zou leveren.

Kosten vooraf niet inzichtelijk

Op dit moment zijn de kosten voor de procedure bij de rechtbank ondergebracht in de griffierechten. Partijen kunnen hierdoor voor aanvang van de procedure een duidelijke inschatting maken welke kosten gemoeid zijn met de inzet van de rechter. Vermoedelijk blijven de kosten van de gerechtelijke plaatsopneming beperkt nu het conceptwetsvoorstel enkel betrekking heeft op reis- en verblijfkosten van de rechter en griffier, maar wat de omvang van de kosten gemiddeld zal zijn, is niet omschreven.

De rechter heeft op dit moment al een discretionaire bevoegdheid

De rechter heeft op dit moment een discretionaire bevoegdheid om te bepalen of aan een verzoek om een gerechtelijke plaatsopneming gehoor wordt gegeven. Alleen als de rechter een dergelijke plaatsopneming voldoende relevant acht, zal hij aan dit verzoek gehoor geven. Wat dat betreft heeft de rechter in de huidige situatie adequate regie op dit verzoek om een gerechtelijke plaatsopneming. Deze regiefunctie past binnen de inrichting van het conceptwetsvoorstel.

De rechter heeft hiermee op dit moment zelf al voldoende sturing op de vraag of een plaatsopneming relevant is voor de waarheidsvinding en beslechting van het geschil in verhouding tot de hiermee samenhangende belasting en vertraging van de procedure. De rechter kan in dat verband partijen ook wijzen op een alternatieve wijze van bewijslevering, zoals een proces-verbaal van constatering. Een extra financiële drempel voor partijen op de gerechtelijke plaatsopneming dient om die reden geen aanwijsbaar doel.

Extra administratie en vertraging

Het begroten van de kosten, in rekening brengen van een voorschot en het gunnen van een betaaltermijn van vier weken, zoals te doen gebruikelijk is bij inschakeling van een deskundige op last van de rechtbank, werkt in de praktijk juist zeer vertragend op de procedure. Dit kost in veel gevallen minimaal 4 tot 6 weken. Daarbij zal de rechter voor het in rekening brengen van een voorschot veelal de noodzaak zien om voor wat betreft de plaatopneming een tussenvonnis te wijzen, wat in de praktijk ook een vertraging van 4 tot 6 weken op kan leveren. Het in rekening brengen van een bevoorschotting van de kosten van een plaatsopneming alsmede die hiermee samenhangende administratie zal extra administratieve belasting én vertraging van de procedure opleveren.

Dit alles verhoudt zich niet tot de te verwachten opbrengst en de beperkende werking van deze maatregel, nu de te vergoeden kosten beperkt zijn tot reis- en verblijfkosten van de rechter en griffier. In de meeste gevallen zal een plaatsopneming plaatsvinden in het arrondissement van de behandelde rechter en blijven de reis- en verblijfkosten van de rechter en griffier beperkt.

De rechter dichtbij de rechtzoekenden

Door rechtsbijstandverzekeraars wordt veelvuldig geprocedeerd in burenzaken, bouwzaken en huurgeschillen. Een plaatsopneming door de rechter kan in belangrijke mate bijdragen aan de waarheidsvinding of een praktische oplossing van een geschil. Partijen stellen het op prijs en voelen zich serieus genomen wanneer een rechter de situatie terplekke bekijkt. Het opwerpen van een financiële drempel voor een gerechtelijke plaatsopneming past niet in de huidige tijd en doet afbreuk aan de toegankelijkheid van de rechtspraak.

Afsluitend

Het conceptwetsvoorstel is gericht op de verbetering van de regiefunctie van de rechter in de civiele procedure en om het verloop van de procedure efficiënter te maken. Het doorberekenen van kosten wanneer er sprake is van een gerechtelijke plaatsopneming lijkt deze doelstelling niet te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

